

Vallpalou

BATECS 2016

Vallpalou

FACERE, INGENERARE

A hores d'ara, a la Catalunya occidental, Vallpalou és l'artista més prominent. La que més treballa en el silenci creatiu del seu obrador. La més fecunda amb escriu. La que més cosa -que no pas coses- té a dir en termes de llenguatge expressiu, pictòric i plàstic. La que més depura i alambina allò que fa. La que millor ha destil·lat una poètica seriosa, convincent, pròpia, reblerta. La que més bé neda a contracorrent. La que amb més personalitat sap estar al marge de tot i per damunt de tot. Sens dubte, també, la que més s'està a ponent de la plaça de Sant Jaume de Barcelona. La més solitària. Potser la més desconeguda. També, però, la més sòbria, la més lliure i autèntica del país.

Insisteixo, Vallpalou és avui, amb escriu, l'artista més prominent de la Catalunya occidental.

Artista de soca-rel, i feta tota ella amb imprevisibles dosis de *manus et ingenium*, Vallpalou opera amb una llibertat creativa extraordinària, difícil de qualificar i de parangonar; inimaginable. Signe, gest, *ductus*, matèria densa i alhora líquida, transparent, refregada, manipulada, *dripping*, suport, pinzells i estris de tota mena s'entrelliguen i es conjuminen en la infatigable -i insubornable- ment progenitora d'aquesta artista catalana, que quasi sempre culmina les seves obres amb unes explosions cromàtiques que metamorfosen i descarnen la matèria fins a assolir epidermis plàstiques insospitades.

Vallpalou opera sempre amb uns cromatismes inaudits, del tot sorprenents, infreqüents, personalíssims; cada obra seva, feta i refeta, reencarnada, acaba sent, per força, un *unicum*.

Vallpalou és poc lineal, gens convencional. Difícil d'escatir. Afortunadament.

Vallpalou, a més, es rebel·la, dia a dia, minut a minut, contra allò sabut. I entra, de ple, dia a dia, minut a minut, en allò arcà. Necessita explorar allò desconegut. Necessita fer i desfer allò fet per tornar al *facere*, per tornar a *ingenere*. Aquesta és la grandesa de Vallpalou: que fa i desfà per tornar a fer i posar carn nova a la seva pròpia obra, a tot el que aquesta artista, sense parangó, dia a dia, produeix i encarna.

Sovint, tot això, Vallpalou ho aconsegueix amb un petit toc cromàtic o amb petites línies gestuals..., però també -i aquest és un altre gran tret diferencial de la seva desbordant creativitat-, Vallpalou això ho pot assolir tot construint els silencis matèrics i conceptuals més extraordinaris -i adults- que a hores d'ara s'estan produint en l'escenari creatiu de tot Catalunya.

Silencis que creen estupefacció, silencis que esborronen, silencis matèrics i conceptuals, silencis d'una eloqüència estètica màgica, abans mai no sentida. Quelcom que avui, al meu país, només és a les mans -i en la pensa- d'uns pocs artistes privilegiats; Vallpalou n'és una, d'artista, privilegiada; quasi deífica.

Us ho puc ben assegurar: trigarem a trobar-ne, al meu país, d'artistes com Vallpalou.

En fi, ho he dit i ho reblo aquí una altra volta: a hores d'ara, a la Catalunya occidental, Vallpalou és la seva artista més prominent.

Dr. Ximo Company
Catedràtic d'Història de l'Art Modern
Director del Centre d'Art d'Època Moderna CAEM · Juny de 2016

Vallpalou

BATECS

En un món immers en la velocitat i en el remolí de la informació, Teresa Vall Palou ens trasllada a un cosmos de reflexió i de solitud que permet endinsar-nos en l'essència i en l'absolut. Per a l'artista, l'art és una prolongació de la mateixa vida, un espai on busca reconèixer el mateix estat d'intensitat amb el que viu.

Hereva de la tradició informalista i de l'expressionisme abstracte, defuig qualsevol fórmula expressiva per explorar i investigar una gran varietat de registres: pintura, gravat, dibuix, llibre d'artista i ceràmica. Diferents llenguatges que empra en cada ocasió per aconseguir els resultats expressius desitjats. Amb una trajectòria silenciosa i en solitari, desenvolupada a través d'un llenguatge estrictament abstracte, ha portat a terme un meditat exercici d'interpretació subjectiva de les sensacions amb una contundència i una audàcia de recursos que no amaguen en cap moment la vessant introspectiva.

En la reivindicació de la pintura, el seu discurs va del gestual al matèric, passant per l'espacialisme i el tatxisme. En uns espais sense límits que materialitza, normalment, en grans formats, la seva pràctica impulsiva i dinàmica respon a les inquietuds més enèrgiques que brollen amb total llibertat d'execució. Deixa de banda tot allò superflu per quedar-se amb la pulsó del gest, el camí del pigment, el trànsit del l'empremta del pinzell, la durada de la petja sobre el suport, l'acumulació de les densitats, el recorregut dels *drippings* ... que successivament es van superposant, encavalcant-se i fonent-se fins arribar a establir-ne un entramat pictòric i un ordit reticular fet de subtils aportacions i sedimentacions. La pròpia cadència energètica hi atorga unes vibracions que són les que ofereixen aquest pols interior tan característic del seu treball.

Veritables laberints que ens permeten transitar visualment pel seu interior, des de la superfície fins a les compactes profunditats i dialo-

gar amb els seus íntims secrets que sovint albiren esclatxes de llum. En les composicions actuals, el color pren protagonisme i les gammes esdevenen lluminoses i impactants: verds, blaus, vermells, blancs i negres, particularment, esdevenen fulgents vibracions energètiques. Igualment, els espais atmosfèrics anímics, fets de veladures i vaporositats, hi busquen el diàleg amb masses compactes i camps monocroms de color que compensen l'espai amb precisió constructiva.

Un treball d'una incontestable afirmació pictòrica que s'interrelaciona en un tot únic. Una batalla que manté l'artista cos a cos amb l'obra, superposant, juxtaposant, incidint... fins que la mateixa obra ja no demana res més, és dona per vençuda. Aquest enfrontament, però, no admet inseguretats, dubtes o retrocesos, perquè s'aconsegueix a base de disciplina, reflexió i exigència en el mètode i en el procés. D'altra manera, no guanyaria la imposició sobre l'obra fins a doblegar-la i fer-se-la seva. Una expansió visual i tàctil d'un gran plaer estètic, on la profusió i l'abundor d'accidents matèrics comparten una gran contundència plàstica i un suggerent lirisme, a cavall entre la força de l'emoció i del control mental. Una emoció que, progressivament, es va filtrant a través de tot el procés d'execució, un apassionament que s'ha anat racionalitzant i alterant lentament des del primer impuls motor.

Però, en contraposició, hi ha altres sèries que són producte d'una acció molt més directa que hi emergeixen d'una forma totalment fluïda i impulsiva sense una suma d'experiències consecutives. Són com organismes cel·lulars o visions microscòpiques que es multipliquen en una expansió corpuscular d'evolució constant. Amb la pràctica pictòrica, Vall Palou ha fet de les reivindicacions de l'art no figuratiu no pas una limitació, sinó, ans al contrari, una imposició. Uns paisatges mentals que són el resultat d'un procés introspec-

tiu, ple d'exigències internes, qüestionaments, plantejaments i reptes personals, que esdevenen el mirall sobre el qual es reflecteixen els punts més vitals del seu jo. Uns escenaris que, dins d'una abstracció pictòrica substancial, tothora constaten el nexa que s'estableix entre l'ésser i l'entorn.

En aquest sentit, expressa els sentiments més pregons de l'home: satisfaccions, frustracions, dolor, alegria... a través de l'aspror d'una textura, la vaporositat d'una transparència, l'organització estabilitzadora, l'estructura desequilibradora, els ritmes seqüencials de verticalitat extrema, la dissolució i liquiditat de la pintura; la duresa d'un negre, la profunditat d'un blau, la contundència aclaparadora d'un vermell o la puresa infinita d'un blanc. Prescindint de tot allò accessori, ens ofereix allò essencial en la més pura universalitat, és a dir, l'entrellat íntim del món. Un repertori d'energies formals alliberades en una explosió de matisos i de registres que potencien la força metafòrica que permet a cadascú evocar el seu propi món imaginari.

Tot aquest procés referit als suports de tela es magnifica molt més en el cas dels papers. La radicalitat, espontaneïtat, gestualitat i automatisme arriben a les màximes conseqüències, sobretot perquè la mateixa tècnica li ofereix molta més llibertat i li permet, per damunt de tot, immediatesa. Les pintures sobre paper de Vall Palou són directes, de primera intenció i per això conserven la frescor del primer raig. És un llenguatge privilegiat d'expressió directa, d'experimentació constant, un vehicle dúctil que li permet aquella autonomia d'actuació difícil d'aconseguir en la pintura sobre tela. Tot plegat constitueix una mena de laboratori personal, l'espai més íntim de l'artista, la descàrrega instantània entre la ment i la mà que flueix vertiginosament sobre el suport; en definitiva, el mitjà que guanya la batalla al temps. Per a Vall Palou, aquesta pràctica és una autèntica escriptura del pensament, un exercici que permet seguir l'empremta de les seves oscil·lacions emocionals i de cadascun dels moments concrets dins el conjunt de la seva obra.

Per altra banda, l'obra ceràmica en rakú de Vall Palou, de pell seca i aspre, dialoga amb una sèrie de pintures negres d'una profunditat espectral. Veu en la ceràmica -l'ancestral art del fang i del foc- la

possibilitat d'investigar nous plantejaments i noves morfologies. Una ferma voluntat d'experimentació, juntament amb la pràctica del bon ofici i dels entrellats de la tradició, han donat com a resultat una ceràmica que, per damunt de tot, la concep com un art pur que defensa la matèria amb tota la seva palpitació i les seves qualitats intrínseques. Si les morfologies tradicionals han estat centrades exclusivament al voltant del buit -on resideix la seva utilitat- i limitades per formes que tanquen l'espai interior dins de les tipologies clàssiques dirigides a contenir alguna cosa, les seves peces en material ceràmic s'obren i s'expandeixen en pro de la creativitat i del concepte. Transgredir la funció de dipòsit i alterar formalment i conceptual la concepció tradicional implica que el material ceràmic pot fer-se servir per crear-ne objectes escultòrics, lluny de les formes ortodoxes com ara el tòpic vas, plat, bol o atuell que serveix per alguna cosa.

En la seva obra es manifesta sovint un equilibri de contraris que atorguen aquest punt de polaritats antagoniques tan evident en el seu treball: organització i caos; llum i tenebres; plaer i angoixa; ple i buit; cel i infern... dualitats al servei d'una obra que s'escapa del format i s'expandeix tothora cap a la tridimensionalitat.

L'exposició actual aplega una tria d'obra recent, realitzada en els darrers anys, i s'estructura seguint un passeig per les diferents sèries, organitzades en set àmbits.

Una obra rigorosa, honesta i coherent, la de Vall Palou, que no fa cap concessió i que ens convida a aprofundir per gaudir d'impressions i sensacions enriquidores. Una obra que reivindica les intencions de la mirada i que deixa en la percepció de l'espectador exercicis diferents, que es poden fer a través de la memòria, el rastre, la reflexió poètica, la permanència fictícia, l'espai pel somni... i ens potencien allò que Marcel Duchamp defensava en afirmar que l'observador fa l'obra.

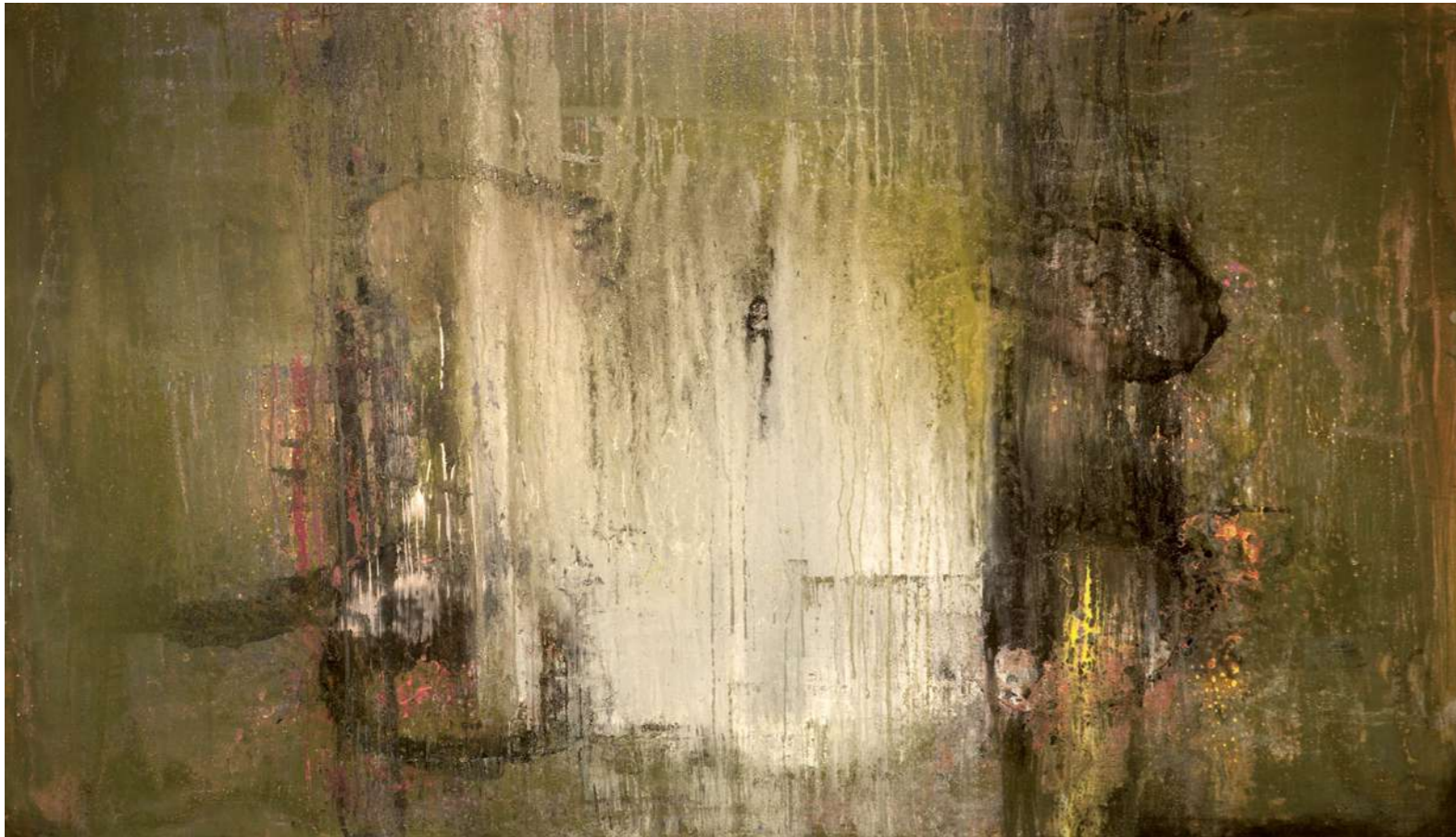
Conxita Oliver
Historiadora de l'Art i membre
de l'Associació Internacional de Crítics d'Art
Juny de 2016

¿Per què no puc arribar a veure
el rostre autèntic de les muntanyes de Lu?

M'hi trobo al mig.

Su Shi, *Inscrit en el mur del temple Xilin*. Vs 5-7
(Trad. Manel Ollé)

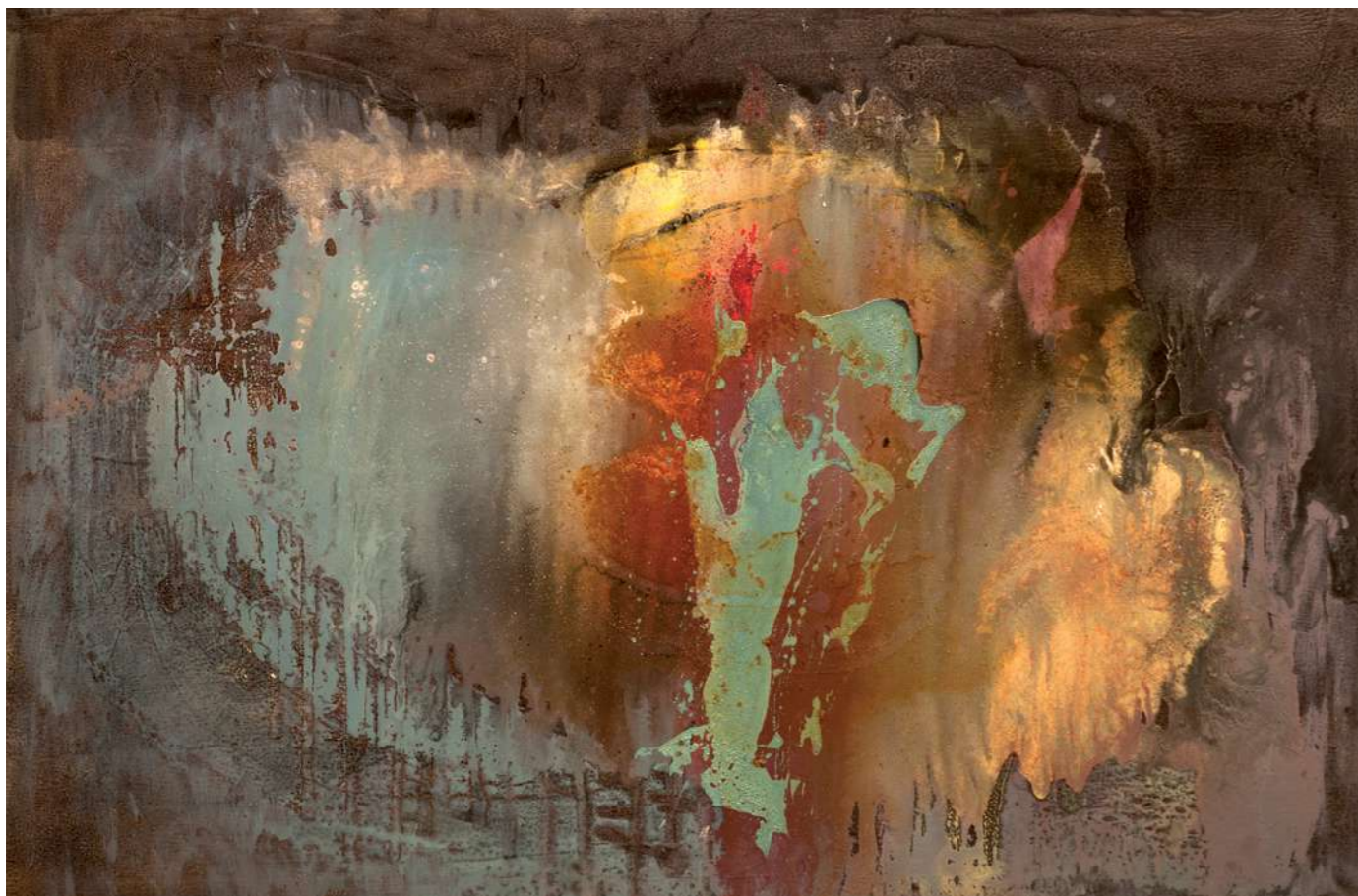
CT497 · Oli i acrílic sobre tela · 195x114 cm · 2016

[...] endins dels versos, i la boira s'enfila. Potser la lluna [...]

CT403 · Acrílic sobre tela · 120x80 cm · 2016

[...] just una nota des del reflex de plata. Núvols de posta [...]

CT402 · Acrílic sobre tela · 120x80 cm · 2016

[...] de bronze l'ombra. I les paraules, quietes, totes arran de [...]

CT472 · Acrílic sobre tela · 195x114 cm · 2016

[...] en la tonada. Com si les ombres mudes del bosc de pedra [...]

Mort és el que veiem desperts; tot el
que dormint, somni.

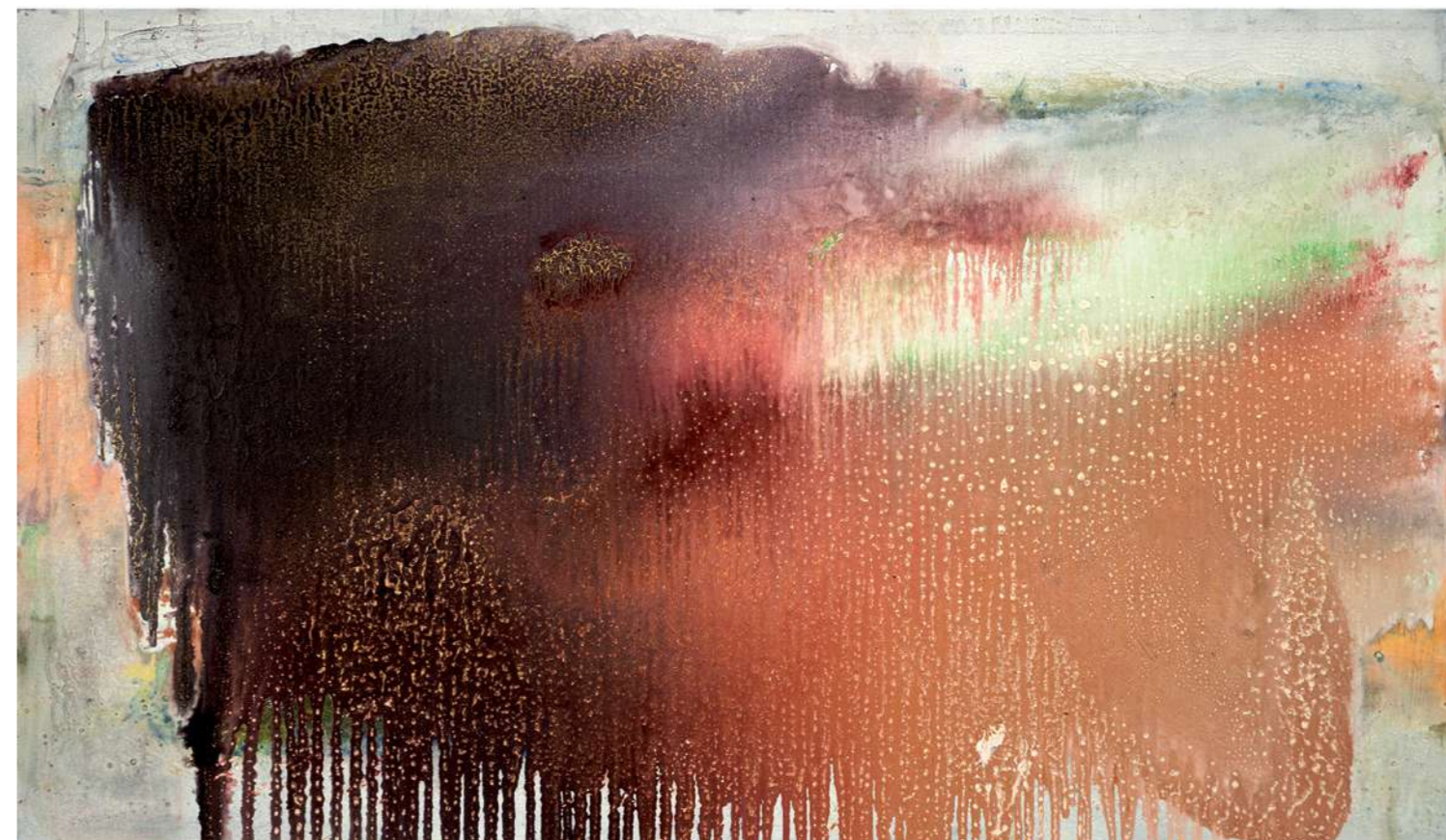
Heràclit. Frag. 21
(Trad. de Joan Ferrer Gràcia)

CT493 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] o per raó, com el blau pel pendís dels anys futurs, sobreneix de mirades [...]

CT411 · Acrílic sobre tela · 195x114 cm · 2016

[...] amb qui de l'ull [...] pel verd i el roig de la muntanya en pluja troba la seva [...]

CT490 · Acrílic sobre tela · 60x50 cm · 2016

[...] així usaven de raó esperit [...] de l'ànima del cor [...]

CT464 · Acrílic sobre tela · 162x130 cm · 2016

[...] ni tampoc, ni pensar; en tot haver saber certer que el blanc acull tot el [...]

CT361 · Acrílic sobre tela · 81x65 cm · 2016

[...] diguessis, home, que mai el més fosc color del blau no et fóra ni segell [...]

CT477 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] donades ja. Sense judici cert, per tant, haver discerniment feliç d'aquells que abans [...]

Visc de tal manera, que mai no em deixen els sentiments amargs,
i més greu esdevé el càstig com més llarga n'és la durada.

Ovidi, *Pòntiques*. l. 2. 37-38
(Trad. Carme Boyé)

CT501 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] des de la por. Mentre tots els colors fan de l'afront mirada, fan presència [...]

CP297 · Acrílic sobre paper · 120x80 cm · 2016

[...] i oblidar de l'etern xuclador lacerant [...]

CP296 · Acrílic sobre paper · 120x80 cm · 2016

[...] pel regolf sense fi esqueixant que l'oblit [...]

CT502 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] sempre llunyanes, per sempre tenebres d'òxid voraç marfontent tots els temps de clam per cendres [...]

[...] els encenalls del lloc [...]

així la veu, reclosa dins el flam,
i no trobant sortida, en el llenguatge
de l'espurneig del foc llançà el seu clam.

Dante, *Commedia*. XXVII. 13-15
(Trad. J. M. de Sagarra)

CT487 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] encara més quan sobre rasa taula només recompta qualls, gleves ardents en el mar pirolític [...]

CT478 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] o si en pregona fosca. ¿Quin àngel negre per ventura hauria [...]

CT492 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] hagués l'únic camí, endut pels vents que al fons més fons pedregen [...]

CT503 · Acrílic sobre tela · 195x114 cm · 2016

[...] des d'on ni plouen laves, on s'alça irat un camp ardent de tanta [...]

CT462 · Acrílic sobre tela · 195x113 cm · 2016

[...] de saber, ni tampoc per tants replecs, escondida entre el blau de les llaques la més [...]

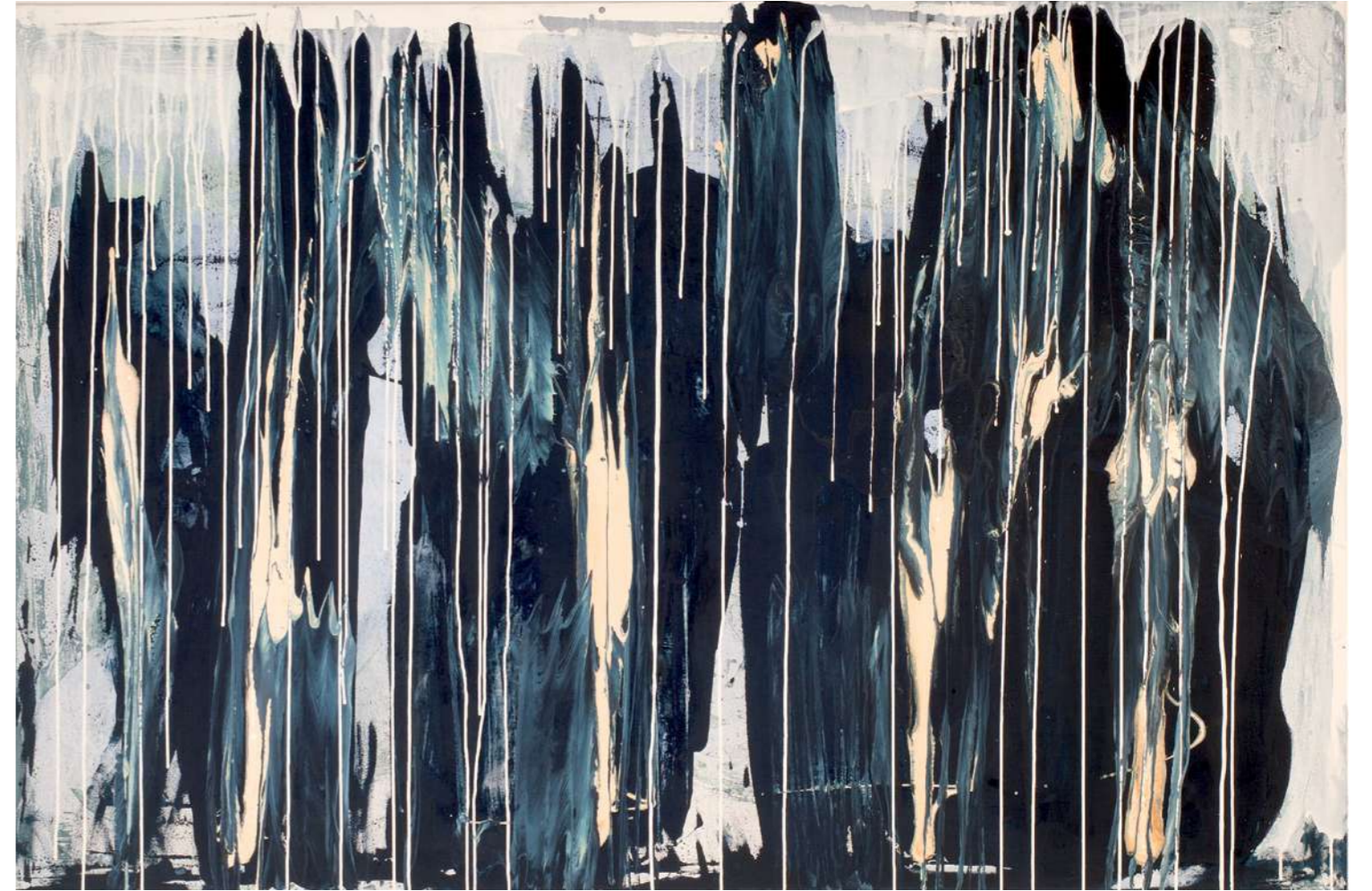
Bé, doncs, entrem pel freu amunt, vogant amb angoixa,
entre Escil·la a un costat i, a l'altre, Caribdis divina,
que és un horror sentir com xucla l'aigua salada

Homer, *Odissea*. XII. 233-235
(Trad. Carles Riba)

CT463 · Acrílic sobre tela · 195x139 cm · 2016

CT473 · Acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] d'eixes de l'ànima geologies, ombres del temps fremint, quietes com mai, en el deix d'un mur en [...]

[...] que més altes les flames que l'abim de plom alçat just a tocar, on tots els colors hi [...]

[Després] de completar la seva tasca a l'interior de Tiàmat,
va estendre la seva xarxa, la va obrir completament.
Va crear el cel i la terra [...]

Enuma Elish (Poema babilònic de la Creació). V. 63-65.
(Trad. de Lluís Feliu i Adelina Millet)

CT499 · Oli i acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] (ser) per a l'únic no-res, cabdellat al seu volt, sense fi, sense cap [...]. Ser del fremir primer [...]

CT475 · Acrílic sobre tela · 90x70 cm · 2016

[...] sinó arreu, perquè ésser i forma, essent tot u, [...]

CT500 · Oli i acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] encara més quan, sense espai ni lloc, l'espai ja és només ésser ençà [...]

puix te conec, esforçá'm que jo t'ame:
vença l'amor a la por que jo et porte.

Ausiàs March. p. 105 (*Cant espiritual*) V. 135-136

CT505 · Oli i acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] "¿E per què, doncs, aquest ús en mi es trenca?" [...]

CT506 · Oli i acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] "de passió parteixen mes paraules" [...]

CP308 · Oli i acrílic sobre paper · 195x130 cm · 2016

[...] "tot enaixí no puc donar sentença" [...]

CT504 · Oli i acrílic sobre tela · 195x130 cm · 2016

[...] "mas jo conec la mia arma enfortida" [...]

CT510 · Oli i acrílic sobre paper · 100x100 cm · 2016

[...] d'açò no em cur, captiu en roca porpra [...]
[...] enclòs en roig ¿De quin dolor m'emparo [...]

CT508 · Oli i acrílic sobre paper · 100x100 cm · 2016

[...] dubte de tot la meva roja pensa [...]
[...] sia de roig la meva pensa e dubte [...]

CP300 i CP301 · Oli i acrílic sobre paper · 54x42 cm · 2016

[...] de tant lo cor m'abriva goig e dol, [...]
[...] atia en roig, mon cor, un pler negrós [...]

CP306, CP307 i CP308 · Oli i acrílic sobre paper · 48x39 cm · 2016

[...] en mon cor llas on ni aufrany no s'acost. Per açò dic [...]
[...] que no em sia defès. Tan enaixí que no cap altra res [...]
[...] raó no'm tol, puix d'amor só dispost e no trop bé [...]

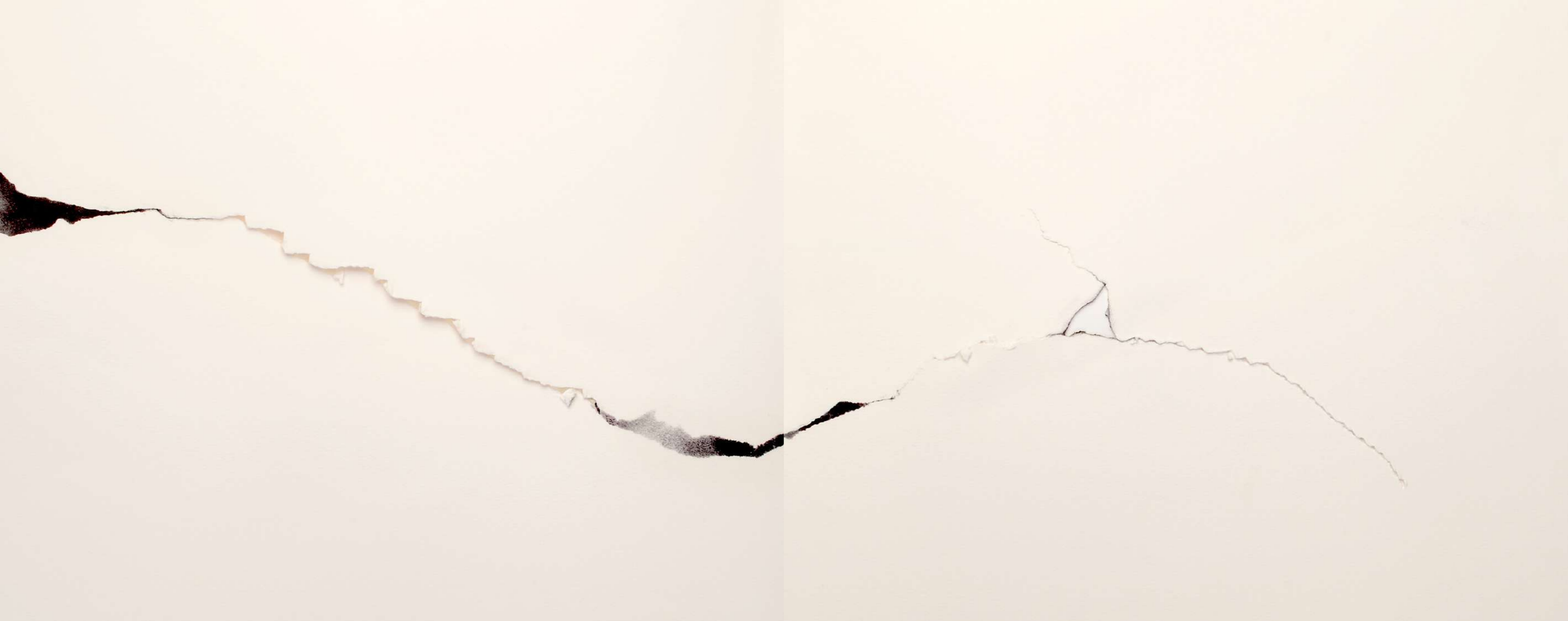
CP304 i CP305 · Oli i acrílic sobre paper · 56x42 cm · 2016

[...] Si co la flor que entre mort troba vida, e per florir tal raó ja li basta, [...]
[...] d'aquells lilàs floreiant en fossana, mon arma en pren son eximpli vivent [...]

Llibre d'artista
PARET AMB ESQUERDES

Poemes Josep Mª Sala Valldaura
Obra gràfica Vall Palou

TENAÇ, EL TEMPS, DE LES HORES EN FA BOCINS...

Tenaç, el temps, de les hores en fa bocins.

Ésser modest com la cendra,
que fou fusta
i ha après de volar i aturar-se.

No són menys bells els còdols
arrossegats per la mar
que els antics penyals on bramava.

Fluix i reflux
d'instants i d'oblits,
el foc o l'aigua dels anys
enderroquen castells d'arena.

I admirem les runes,
els paisatges desolats de la memòria.

REMINISCÈNCIES

El vel de l'ombra
altera el cos immòbil d'allò que fou
Si en som captius,
per què la flama ensenya camí i paret?

L'enyor de la tenebra
fereix els llargs silencis de l'oblit.
Si el temps ordena sembrar i segar,
per què la por cobreix de foc carrers i camps?

El tel de la ceguesa
llavieja amb els ulls de l'orbetat.
Si som fills de la nit i el dia,
per què es neula la flor de les paraules?

Memòria de la llum.

DEL CAMÍ

*En la desnuda tierra del camino
la hora florida brota
Antonio Machado*

S'aiguabarregen rius de records feliços:
la flor del marxívol, de nou,
promet molt de blat
i el vent esbullia damunt el paper
espigues granades.

Evoques ara garbes d'instants de color de l'espiga,
i amb escalfors d'una llenya cremada
enfornes patis i caus
entre llavis d'una vella memòria.
Farina blanca de sègol guardat,
flaire de pomes
i un sac terrós de patates.

Regressa, d'un abril juganer,
l'aroma de pluja enn el gram estrellat.
O la xardor entre ombres
d'un agost sense son.

Roda de temps,
de catúfols eixuts,
que embassa oblots i paraules.

LA TAULA RECORDA L'AIGUA DE L'ARREL...

La taula recorda l'aigua de l'arrel
i el sol de les fulles,
la fusta viu i tremola,
es boteix i es plany.

Cap ribot,
cap paper de vidre
acaben d'alisar la memòria de l'aire
i el regal dels llucs de les velles primaveres.
L'home poleix, embetuma o vernissa,
canvia l'aspror de l'escorça
pel tacte suau del tronc aplantat:
Les resines amaguen l'àcida fortor del tani
i la mà acarona el cos i la feina.
Tota cultura és la natura.

POHÈTICA

escriure amb la lletra tremolosa de l'edat
escriure amb les taques i els trencs dels anys

als ulls de la mà
a la mà dels ulls
les errates del món
els gargots de la vida
escriure "ostialitat"
"hamor"
"bilantropia"
"vondat"
"beritat"

escriure
escriure per dins
el que callen les paraules
el que ometen les sil·labes endreçades
el que oculten els trons les troncs
els trops les tropes

escriure
escriure
esberlar
esbandir
esbaldar els complements circumstancials
les veus passives
la mudesa dels verbs impersonals
les prèdiques
i els predicats
hescriure l'horror d'escriure

Vallpalou

FACERE, INGENERARE

En estos momentos, en la Cataluña occidental, Vallpalou es la artista más prominente. La que más trabaja en el silencio creativo de su obrador. La más fecunda con creces. La que más cosa —que no cosas— tiene que decir en términos de lenguaje expresivo, pictórico y plástico. La que más depura y alambica lo que hace. La que mejor ha destilado una poética seria, convincente, propia, compacta. La que mejor nada a contracorriente. La que con más personalidad sabe permanecer al margen de todo y por encima de todo. Sin duda, también, la que más lejos se encuentra de la plaza de Sant Jaume de Barcelona. La más solitaria. Quizás la más desconocida. Pero también la más sobria, la más libre y auténtica del país.

Insisto, Vallpalou es hoy, con creces, la artista más prominente de la Cataluña occidental.

Artista de cuajo, y hecha toda ella con imprevisibles dosis de *manus et ingenium*, Vallpalou opera con una libertad creativa extraordinaria, difícil de calificar y parangonar; inimaginable. Signo, gesto, *ductus*, materia densa y a la vez líquida, transparente, amasada, manipulada, *dripping*, soporte, pinceles y utensilios de todo tipo se entrelazan y se conjuntan en la infatigable -e insubornable- mente progenitora de esta artista catalana, que casi siempre culmina sus obras con unas explosiones cromáticas que metamorfosean y descarnan la materia hasta alcanzar epidermis plásticas insospechadas.

Vallpalou opera siempre con unos cromatismos inauditos, del todo sorprendentes, infrecuentes, personalísimos; cada obra suya, hecha y rehecha, reencarnada, acaba siendo, por fuerza, un *unicum*.

Vallpalou es poco lineal, nada convencional. Difícil de dilucidar. Afortunadamente.

Vallpalou, además, se rebela, día a día, minuto a minuto, contra lo sabido. Y entra, de lleno, día a día, minuto a minuto, en lo arcano. Necesita explorar lo desconocido. Necesita hacer y deshacer lo hecho para volver al *facere*, para volver a *ingenerare*. Esta es la grandeza de Vallpalou: hacer y deshacer para volver a hacer y proporcionar carne nueva a su propia obra, a todo lo que esta artista, sin parangón, día a día, produce y encarna.

A menudo, esto, Vallpalou lo consigue con un pequeño toque cromático o con pequeñas líneas gestuales ..., pero también -y este es otro gran rasgo diferencial de su desbordante creatividad-, Vallpalou esto lo puede lograr construyendo los silencios matéricos y conceptuales más extraordinarios -y adultos- que actualmente se están produciendo en el escenario creativo de toda Cataluña.

Silencios que crean estupefacción, silencios que estremecen, silencios matéricos y conceptuales, silencios de una elocuencia estética mágica, antes nunca sentida. Algo que hoy, en mi país, sólo está al alcance de las manos -y de la capacidad de pensar- de unos pocos artistas privilegiados; Vallpalou es uno de estos artistas privilegiados; casi deífica.

Os lo puedo asegurar: tardaremos en encontrar, en mi país, artistas como Vallpalou.

En fin, lo he dicho y lo subrayo aquí otra vez: en estos momentos, Vallpalou es la artista más prominente de la Cataluña occidental.

Dr. Ximo Company
Catedrático de Historia del Arte Moderno
Director del Centro de Arte de Época Moderna CAEM · Junio de 2016

Vallpalou

LATIDOS

En un mundo inmerso en la velocidad y en el torbellino de la información, Vall Palou nos traslada a un cosmos de reflexión y de soledad que permite adentrarse en la esencia y en lo absoluto. Para la artista, el arte es una prolongación de la vida misma, un espacio donde busca reconocer el mismo estado de intensidad con el que vive.

Herederas de la tradición informalista y del expresionismo abstracto, rehúye cualquier fórmula expresiva para explorar e investigar una gran variedad de registros: pintura, grabado, dibujo, libro de artista y cerámica. Diferentes lenguajes que emplea en cada ocasión para conseguir los resultados expresivos deseados. Con una trayectoria silenciosa y en solitario, desarrollada por medio de un lenguaje estrictamente abstracto, ha llevado a cabo un meditado ejercicio de interpretación subjetiva de las sensaciones con una contundencia y una audacia de recursos que no esconden en ningún momento la vertiente introspectiva.

En la reivindicación de la pintura, su discurso va de lo gestual a lo matérico, pasando por el espacialismo y el tachismo. En unos espacios sin límites que materializa, normalmente, en grandes formatos, su práctica impulsiva y dinámica responde a las inquietudes más enérgicas que brotan con total libertad de ejecución. Deja de lado todo lo superfluo para quedarse con la pulsión del gesto, el camino del pigmento, el movimiento de la huella del pincel, la duración del trazo sobre el soporte, la acumulación de las densidades, el recorrido de los *drippings* ... que sucesivamente se van superponiendo, solapándose y fundiéndose hasta llegar a establecer un entramado pictórico y una urdimbre reticular hecha de sutiles aportaciones y sedimentaciones. La propia cadencia energética otorga unas vibraciones que son las que ofrecen este pulso interior tan característico de su trabajo.

Verdaderos laberintos que nos permiten transitar visualmente por

su interior, desde la superficie hasta las compactas profundidades y dialogar así con sus íntimos secretos que a menudo vislumbran resquicios de luz. En las composiciones actuales, el color toma protagonismo y las gamas se convierten en luminosas e impactantes: verdes, azules, rojos, blancos y negros, particularmente, se convierten en fulgentes vibraciones energéticas. Asimismo, los espacios atmosféricos anímicos, hechos de veladuras y vaporosidades, buscan el diálogo con masas compactas y campos monocromos de color que compensen el espacio con precisión constructiva.

Un trabajo de una incontestable afirmación pictórica que se interrelaciona en un todo único. Una batalla que el artista mantiene cuerpo a cuerpo con la obra, superponiendo, yuxtaponiendo, incidiendo ... hasta que la propia obra ya no pide nada más, se da por vencida. Pero este enfrentamiento no admite inseguridades, dudas o retrocesos, porque se consigue a base de disciplina, reflexión y exigencia en el método y en el proceso. De otro modo, no ganaría la imposición sobre la obra hasta doblegarla y hacérsela suya. Una expansión visual y táctil de un gran placer estético, en que la profusión y la abundancia de accidentes matéricos conllevan una gran contundencia plástica y un sugerente lirismo, a caballo entre la fuerza de la emoción y del control mental. Una emoción que, progresivamente, se va filtrando a través de todo el proceso de ejecución, un apasionamiento que se ha ido racionalizando y alterando paso a paso desde el primer impulso motor.

Sin embargo, en contraposición, hay otras series que son producto de una acción mucho más directa que emergen de una forma totalmente fluida e impulsiva sin una suma de experiencias consecutivas. Son como organismos celulares o visiones microscópicas que se multiplican en una expansión corpuscular de evolución constante.

Con la práctica pictórica, Vall Palou ha hecho de las reivindicaciones del arte no figurativo no una limitación, sino, por el contrario, una imposición. Unos paisajes mentales que son el resultado de un proceso introspectivo, lleno de exigencias internas, cuestionamientos, planteamientos y retos personales que se convierten en el espejo sobre el que se reflejan los puntos más vitales de su yo. Unos escenarios que, dentro de una abstracción pictórica sustancial, en todo momento constatan el nexo que se establece entre el ser y el entorno.

En ese sentido, expresa los sentimientos más profundos del hombre: satisfacciones, frustraciones, dolor, alegría ... mediante la aspereza de una textura, la vaporosidad de una transparencia, la organización estabilizadora, la estructura desequilibradora, los ritmos secuenciales de verticalidad extrema, la disolución y liquidez de la pintura; la dureza de un negro, la profundidad de un azul, la contundencia abrumadora de un rojo o la pureza infinita de un blanco. Prescindiendo de todo lo accesorio, nos ofrece aquello que es esencial en la más pura universalidad, es decir, el entramado íntimo del mundo. Un repertorio de energías formales liberadas en una explosión de matices y de registros que potencian la fuerza metafórica que permite a cada uno evocar su propio mundo imaginario.

Todo este proceso referido a los soportes del lienzo se magnifica mucho más en el caso de los papeles. La radicalidad, espontaneidad, gestualidad y automatismo alcanzan las máximas consecuencias, sobre todo porque la misma técnica le ofrece mucha más libertad y le permite, por encima de todo, inmediatez. Las pinturas sobre papel de Vall Palou son directas, de primera intención y por eso conservan la frescura del primer vertido. Es un lenguaje privilegiado de expresión directa, de experimentación constante, un vehículo dúctil que le permite esa autonomía de actuación difícil de conseguir en la pintura sobre tela. Todo ello constituye una especie de laboratorio personal, el espacio más íntimo del artista, la descarga instantánea entre la mente y la mano que fluye vertiginosamente sobre el soporte; en definitiva, el medio que gana la batalla al tiempo. Para Vall Palou, esta práctica es una auténtica escritura del pensamiento, un ejercicio que permite seguir la huella de sus oscilaciones emocionales y de cada uno de los momentos concretos dentro del conjunto de su obra.

Por otra parte, la obra cerámica en rakú de Vall Palou, de piel seca y

áspera, dialoga con una serie de pinturas negras de una profundidad espectral. Ve en la cerámica -el ancestral arte del barro y del fuego- la posibilidad de investigar nuevos planteamientos y nuevas morfologías. Una firme voluntad de experimentación, junto con la práctica del buen oficio y los intrínquilos de la tradición, han dado como resultado una cerámica que, por encima de todo, es concebida como un arte puro que defiende la materia con toda su palpitación y sus cualidades intrínsecas. Si las morfologías tradicionales se han centrado exclusivamente en torno al vacío -donde reside su utilidad- y limitadas por formas que cierran el espacio interior dentro de las tipologías clásicas dirigidas a contener algo, sus piezas en material cerámico se abren y expanden en pro de la creatividad y del concepto. Transgredir la función de depósito y alterar formal y conceptualmente la concepción tradicional implica que el material cerámico puede usarse para crear objetos escultóricos, lejos de las formas ortodoxas como el tónico vaso, plato, tazón o recipiente que sirve para algo.

En su obra se manifiesta a menudo un equilibrio de contrarios que otorgan ese punto de polaridades antagónicas tan evidente en su trabajo: organización y caos; luz y oscuridad; placer y angustia; lleno y vacío; cielo e infierno... dualidades al servicio de una obra que se escapa del formato y se expande en todo momento hacia la tridimensionalidad.

La exposición actual reúne una selección de obra reciente, realizada en los últimos años, y se estructura siguiendo un paseo por las diferentes series, organizadas en siete ámbitos.

Una obra rigurosa, honesta y coherente, la de Vall Palou, que no hace ninguna concesión y que nos invita a profundizar para disfrutar de impresiones y sensaciones enriquecedoras. Una obra que reivindica las intenciones de la mirada y que deja en la percepción del espectador ejercicios diferentes que se pueden hacer a través de la memoria, el rastro, la reflexión poética, la permanencia ficticia, el camino del sueño ... y nos potencian lo que Marcel Duchamp defendía al afirmar que el observador hace la obra.

Conxita Oliver
Historiadora del Arte y miembro de la Asociación
Internacional de Críticos de Arte · Junio de 2016

Vallpalou

FACE, INGENERARE

At present, in western Catalonia, Vallpalou is the most prominent artist where she works most on is in the creative silence of her workshop. She is the most fruitful. The things - and things happened - she has to say in terms of expressive language, pictorial and plastic. She is the one who most refines and distils everything she does. What she has best distilled is a serious, convincing, own, compact poetry. She is the best to swim against the current. She is the one who can stay out and above everything with the more personality. No doubt, she is the one who stays the furthest from the 'Plaza de Sant Jaume de Barcelona'. The loneliest and perhaps the most unknown. But also the most sober, the freest and most authentic in the country.

Again, Vallpalou is today by far the most prominent artist of Western Catalonia.

Artist to her roots, she is all made of an unpredictable dose of 'manus et ingenium', Vallpalou operates with extraordinary creative freedom, difficult to qualify and liken; unimaginable. Sign, gesture, ductus, dense matter and yet liquid, transparent, mixed, manipulated, dripping, brushes and utensils of all kinds intertwine and come together in the tireless - and impossible to bribe - original mind of this Catalan artist, who almost always ends her work with a chromatic explosions and metamorphosis and gnaws matter to the bone till achieving an unsuspected plastic skin.

Vallpalou always operates with some entirely surprising and unsuspecting chromaticism, unusual and very personal; each of her works, made and remade, reincarnated, it ends up being, by force, a unicum.

Vallpalou is not at all linear or conventional. Difficult to elucidate. Fortunately.

Vallpalou, what is more, also rebels, day by day, minute by minute, against the known. And enters full of courage, day by day, minute by minute, against the mystery. You need to explore the unknown. You need to do and undo what is done to return to *facere*, to return to *ingenerare*. This is the greatness of Vallpalou: make and unmake to do again and provide new flesh to her own work, all that this artist, unequalled, day by day, produces and represents.

Often, this Vallpalou manages with just a small touch of colour or small gestural lines ... but also, - and this is another great distinguishing feature of her boundless creativity-, can achieve by building material silence and more extraordinary conceptual - and adult - currently taking place in the creative scene in Catalonia.

Silences that creates stupefaction, silences that makes you cringe, material and conceptual silences, silences of a magical aesthetic eloquence, never felt before. Something that today in my country, is only available at the hands - and the ability to think - of a few privileged artists; Vallpalou is one of these privileged artists; almost deific.

I can assure you: we will take a long time to find, in my country, artists like Vallpalou.

Anyway, what I have said and I emphasize here again, right now, Vallpalou is the most prominent artist of Western Catalonia.

Dr. Ximo Company
Catedrático de Historia del Arte Moderno
Director del Centro de Arte de Época Moderna CAEM · June de 2016

Vallpalou

BEATS

In a world immersed in the speed and the whirlwind of information, Teresa Vall Palou takes us to a cosmos of reflection and solitude allowing us to delve into the essence of the absolute. For the artist, art is an extension of life itself, a place where he or she seeks to recognize the state of intensity with which he or she lives.

Heir to the tradition of in-formalism and of abstract expressionism, she does not avoid any expressive formula to explore and investigate a great variety of registers: painting, engraving, drawing, artist books and ceramics. Different art language which she uses every opportunity to achieve the results of desired expression. With a silent solo career, developed through a strictly abstract language, Vall Palou has carried out a thoughtful exercise of subjective interpretation of the feelings with strength and boldness of resources that do not hide at any time her introspective side.

The re-vindication of painting and its discourse goes from the Gestural to the Material, going through the Spatial and Stainism. In spaces without limits, which she usually executes in large formats, her impulsive and dynamic practice responds to her most energetic concerns that gush with total freedom of execution. She leaves aside all that is superfluous and keeps hold of the pulse and gesture, the way of the pigment, the transit of the mark of the brush, the length of the stroke on the canvas, the accumulation of density, of drippings ... on which are successively superimposed, overlapping and merging till it establishes a framework and a pictorial grid made of subtle contributions and sedimentations. Its own energetic cadence gives it a vibration that offers its interior pulse, which is so characteristic of her work.

Veritable labyrinths that allows us to visually travel through its interior, from the surface to its compact depths and converse with

its most intimate secrets that often pip through cracks of light. In the present compositions, colour takes centre stage and its ranges are bright and impressive: green, blue, red, black and white, particularly becoming energetic vibrations. Also, spaces with atmospheric moods, made of glazes and transparencies, and seek dialogue with compact mass and fields of monochrome colour that accurately compensates space constructively.

A study of an indisputable pictorial claim interrelated to a single whole. A battle that the artist maintains with her work, superimposing, juxtaposing, coming together... until the work itself no longer asks for anything more and surrenders. This confrontation, however, admits no insecurities, doubts or retreats because this battle is only won by hard discipline, reflection and demand in the method and in the process. On the other hand, she would not impose her will over the work till she has completely defeated it and making it hers. A large visual and tactile expansion of great aesthetic pleasure, where the profusion and abundance of accidents involving a great plastic forcefulness and evocative lyricism, between the power of emotion and mind control. An emotion that gradually leaks through the entire process of execution, a passion that has been rationalizing and slowly altering from the first instinctive impulse.

But in contrast, there are other works that are the product of a much more direct action that emerge as completely fluid and impulsive without a sum of consecutive experiences. They are like visions or microscopic cellular organisms multiplying in a corpuscular expansion of constant evolution.

With pictorial practice Vall Palou has made the claims of non-figurative art not as a limitation, but, on the contrary, as an imposition.

Mental landscapes that are the result of an introspective processes, full of internal demands, criticisms, ideas and personal challenges that become the reflection of the most vital points of herself. Some canvases, within a substantial pictorial abstraction, at all times confirm the link established between the self and the environment.

In this sense, her work expresses the deepest feelings of man: satisfactions, frustrations, pain, joy... through roughness of texture, the vaporisation of a transparency, stabilizing organization, disestablishing structure, sequential rhythms of extreme verticality, the dissolution and liquidity of the painting; the hardness of a black, the depth of a blue, the overwhelming strength of a red or the infinite purity a white. Regardless of all accessories that offer the purest essential universality, that is, the intimate question of the world. A repertoire of formal energy released in an explosion of nuances and registers that enhance the metaphorical force that allows everyone to evoke his own imaginary world.

This entire process is referred to the support of canvas but it is much more magnified in the case of papers. The radical spontaneity, automatism and gestures reach the maximum impact, above all because since the same technique offers much more freedom and allows, above all, immediacy. Vall Palou's paintings on paper are direct, of the first intention and thus preserve the freshness of the first ray. It is a privileged language of direct expression, constant experimentation, a vehicle that allows ductile autonomy of action difficult to achieve in painting on canvas. All this constitutes a kind of personal laboratory, the artist's much more intimate space, the instant download between mind and hand flowing rapidly on the surface; in short, the means which wins the battle of time. For Vall Palou, this practice is a genuine writing of her thoughts, an exercise that allows her to follow the traces of her emotional swings and each individual moment within the set of her work.

Moreover, Vall Palou's raku pottery, of dry and rough skin, talks with a series of black paintings of spectral depth. The Voice of pottery - the ancestral art of clay and fire - the possibility to investigate

new approaches and new morphologies. A clear determination to experiment, along with practicing good craftsmanship and intricacies of tradition have resulted in a ceramic, which is, above all, a pure art that is conceived as a defence of the material with all its palpitation and its intrinsic qualities. If traditional morphologies have been centred exclusively on the hollow - where its utility resides -, limited to shapes that enclose spaces within the classic types, designed to hold something in. Her ceramic pieces are an open expansion of creativity in favour of the concept. Transgress the function of deposit and alter formal and conceptual traditional concept means that the ceramic material can be used to create sculptural objects away from orthodox forms like the cliché glasses, plates, bowls or containers that serves some thing.

In Vall Palou's work a balance of opposites is often manifested that give this point of opposing polarities so evident in her work: organization and chaos; light and darkness; pleasure and distress; full and empty; heaven and hell... dualities at the service of a piece of work that is beyond the format and is continuously expanding to three-dimensionality.

The current exhibition includes a selection of recent work carried out in recent years and follows a structured through the different series, organized into seven areas.

A rigorous work, honest and consistent, that of Vall Palou's, who makes no concession and invites us to enjoy enriching our sensations by deepening impressions. A work that claims the intentions of the look and leaves in the perception of the viewer different exercises that can be done through memory, tracing, poetic reflection, fictitious permanence, space of dreams and ... we enhance what Marcel Duchamp defended by asserting that the observer makes the work.

Conxita Oliver
Art historian and member of the International
Association of Art Critics · June de 2016

Exposició produïda per - Exposición producida por - *Exhibition produced by:*

 FUNDACIÓ
Vallpalou

Comissari - Comisario - *Curator:* Conxita Oliver

Patronat - Patronato - *Board of Trustees:*

Presidenta - Presidenta - *Chairperson:* Teresa Vall Palou

Vicepresident - Vicepresidente - *Vice Chairman:* Vicenç Altaió

Secretari - Secretario - *Secretary:* Lluís Vazquez

Vocal - Vocal - *Member:* Joan Marí

© de l'edició - de la edición - *of the edition:* Fundació Vall Palou

© dels textos - de los textos - *of the texts:* els autors - los autores - *the authors*

© de les traduccions - de las traducciones - *of the translations:* Joe Comparetto (ENG)

Disseny gràfic - Diseño gráfico - *Graphic design:* Elíptic group

Fotografies - Fotografías - *Photographs:* Jordi Tost

Selecció d'epígrafs: Víctor Sunyol

Impressió - Impresión - *Printing:* Esenbook, S.L.

Dipòsit legal - Dipósito legal - xxxxx: L 1185-2016

Tots els drets reservats

Fundació Vall Palou

Carrer Roger de Llúria, 2 baixos

E-25005 Lleida. UE

Tel./ Fax: +34 973 254 937

www.fundaciovallpalou.org

